

# S.C. „INFORM-EXPERT” S.R.L.

MD-2002, Republica Moldova, mun. Chișinău, str. Muncești, 255, of. ,c/f 1011600043318, tel.022527036

*Către Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale din RM,*

*Direcției politice în domeniul transportului rutier*

*Către Serviciul Fiscal de Stat al RM*

*Către Institutul Național de Metrologie din RM*

*Ieșire Nr 6/2023 din 22 mai 2023*

Prin prezenta, SRL „Inform Expert”, fiind un furnizor oficial al taximetrelor ElitaxTA-100 în RM, și oferind serviciile de asistență tehnică a echipamentului de casă și de control, având experiența profundă în acest domeniu, studiind Proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative, propus de Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale, în cadrul consultărilor publice, vă comunică următoarele:

## **I. Trăsăturile specifice ale sistemelor informatice fără dispozitive electronice (platforma electronică de management) în comparația cu un taximetru clasic :**

1. Nu dispune de memoria fiscală;
2. Totalmente depinde de conexiune directă de la internet;
3. Absența posibilității de a verifica veridicitatea procesului transmiterii datelor, ca și datelor transmise către serviciul fiscal, ce poate fi condus la evaziune fiscală. Acest scenariu are loc în cazul deconectării platformei de la internet, ce rezultă la deconectarea platformei de la sistemele Agenției Naționale Transport Auto și Serviciului Fiscal de Stat, ce nu corespunde prevederilor proiectului menționat;
4. Absența posibilității eliberării plătitorilor bonurilor de casă/documentelor fiscale prin intermediul sistemelor, sau transmiterea în formă electronică în cazul deconectării platformei de la internet, ce încalcă grav drepturile consumatorilor, prevăzute de Legea nr 105 din 13.03.2003 privind protecția consumatorilor, care stipulează că „*vînzatorul este obligat să înmîneze bon de casă sau un alt document, care confirma faptul*”.

Importanța emiterii bonului fiscal este confirmată și prin art 6 lit c1 din Lege nr 105/2003, care spune că „*orice consumator are dreptul la neachitarea contravalorii serviciului de transport rutier de persoane în regim de taxi, în cazul neemiterii sau neînînării de către conducătorul auto a bonului de casă pe suport de hîrtie și/sau în formă electronică*”.

5. Nu este un aparat de măsurare și este bazat numai pe sistemul GPS. Atragem atenția la faptul că Hotărîrea Guvernului nr 854 din 28.07.2006 cu privire la Regulamentul transporturilor auto de călători și bagaje prevede clar „*că aparat de taxat (taximetru) - mijloc de măsurare dotat cu mașină de casă și de control cu memorie fiscală, cu funcții suplimentare de măsurare a timpului și a distanței parcurse, calculare automată pe baza tarifelor stabilite (programate) a sumei datorate de client (pasager), afișare a sumei de plată și emitere, la finele cursei, a bonului de casă*”;
6. Nu este supusă unui control metrologic obligatoriu conform Hotărîrii Guvernului Nr. 1042 din 13-09-2016 cu privire la aprobarea Listei oficiale a mijloacelor de măsurare și a măsurărilor

# S.C. „INFORM-EXPERT” S.R.L.

MD-2002, Republica Moldova, mun. Chișinău, str. Muncești, 255, of. ,c/f 1011600043318, tel.022527036

supuse controlului metrologic legal, care prevede că *„Mijloacele de măsurare utilizate în domeniul de interes public, aflate în exploatare la persoane fizice sau juridice, indiferent de modalitatea de introducere pe piață, se supun în mod obligatoriu controlului metrologic legal”;*

7. Nu dispune de un certificat de aprobare de modelul, eliberat de Institutul Național de Metrologie;
8. Prelucrează datele cu caracter personal de către o persoană neîmputernicită fără respectare cerințelor necesare de asigurarea securității și confidențialității datelor conform Legii Nr. 133 din 08-07-2011 privind protecția datelor cu caracter personal;
9. Poate dispune de un server, amplasat peste hotare, ce reprezintă transmiterea frontalieră a datelor cu caracter personal fără respectarea cerințelor necesare (prin semnarea unui contract de servicii informaționale referitoare la colectarea, generalizarea și furnizarea datelor privind vehicule prin intermediul unui program de management cu utilizarea unei aplicații mobile.

## II. Reieșind din cele menționate mai sus, apar următoarele întrebări:

1. Cum va fi asigurată transmiterea datelor (distanța, timpul pornirii, staționării, tariful, suma finală etc) în cazul deconectării de la internet, luând în considerare faptul că sistemele informatice nu dispun de memoria fiscală? Ce se întâmplă cu datele colectate în acest caz? Dacă datele colectate se pastrează undeva și la ce moment se continuie transmiterea datelor? Cum va fi eliberat bonul fiscal în acest caz? De exemplu, DIRECTIVA 2014/32/UE A PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI A CONSILIULUI din 26 februarie 2014 privind armonizarea legislației statelor membre referitoare la punerea la dispoziție pe piață a mijloacelor de măsurare, despre care va fi vorba mai jos, prevede că *„dacă este deconectat de la sursa de alimentare cu energie electrică, un taximetru trebuie să permită stocarea timp de un an a valorilor totalizate, în scopul transferului valorilor din taximetru în alt mediu de stocare”.*
2. Cum poate fi controlată deconectarea neautorizată, intenționată și/sau arbitrală platformei de la internet în timpul călătoriei? O altă întrebare controversată este legată cu veridicitatea datelor transmise în cazul deconectării platformei de la internet. Oare statul are mecanisme de control a tuturor operațiunilor săvârșite, dacă platforma nu este conectată la internet și datele nu au fost transmise în SIA MEV? Cum statul asigură protejarea de la eschivarea fiscală, dacă legislația în vigoare nu prevede posibilitatea de a monitoriza stocarea datelor în acest caz?  
Atragem atenția că conform Hotărîrii Guvernului nr 854 din 28.07.2006 *„transporturi în regim de taxi - operațiuni de transport efectuate contra plată în folos public cu autoturisme special amenajate”*, ce înseamnă că relațiile menționate au un interes public.
3. Cum va fi calculată distanța parcursă dacă sistemele electronice de management nu sunt echipate cu un odometru sau cu un alt mecanism, destinat pentru calcularea distanței fără efectuarea verificării metrologice în mod obligatoriu? Cum putem determina starea bună de funcționare a unei platforme, dacă platforma nu este supusă verificării metrologice, solicitate de stat pentru orice aparat de măsurare? Un taximetru clasic oferă date precise ale distanței parcurse, din cauză că se bazează pe măsurarea fizică a rotației roților autovehiculului. În același timp, datele GPS, utilizate de software, pot fi supuse unor erori și inexactități. GPS este un sistem mondial de radionavigare. Dar, sistemul GPS nu este supus verificării metrologice, ca rezultat exactitatea datelor nu poate fi confirmată. Un dezavantaj principal al utilizării unui

# S.C. „INFORM-EXPERT” S.R.L.

MD-2002, Republica Moldova, mun. Chișinău, str. Muncești, 255, of. ,c/f 1011600043318, tel.022527036

sistem GPS este imposibilitatea asigurării recepției unui semnal GPS. Acest lucru poate duce la calcularea inexactă a distanței parcurse și a costului călătoriei. De exemplu, DIRECTIVA 2014/32/UE A PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI A CONSILIULUI din 26 februarie 2014, menționată deja, prevede că „ *Trebuie luate măsurile corespunzătoare pentru a împiedica utilizarea valorilor totalizate în scopul inducerii în eroare a pasagerilor*”.

Ținând cont de un interes public a călătoriilor de pasageri în regim de taxi și importanța respectării drepturilor consumătorilor, protejate de stat, putem presupune că absența verificării metrologice va conduce la calcularea necorespunzătoare a costului final pentru călătorii. Legalitatea acestui moment trebuie să fie examinată de Inspectoratul de stat pentru supravegherea produselor nealimentare și protecția consumatorilor. În caz contrar există un risc sporit de creșterea pretențiilor din partea consumătorilor.

4. Cum statul monitorizează amplasarea serverului platformelor în afara teritoriului RM (de exemplu, în cazul semnării unui contract de servicii informaționale cu un agent economic străin)? Apar două probleme în acest caz: impozitarea și evaziunea fiscală, și asigurarea securității datelor cu caracter personal, transmise peste hotare în cadrul săvârșirii tranzacției. Statul prevede un mecanism de control în acest caz?

### III. Legislația europeană

În conformitate art 6 al 5 din Legea metrologiei nr 19 din 04.03.2016 din RM „ (5) *Procedura de măsurare legală stabilește operații descrise în mod concret, utilizate la testarea produselor **supuse evaluării conformității și la măsurările în domeniile de interes public**, se identifică prin simbolul PML și se aprobă prin act normativ al autorității centrale de metrologie sau de către autoritatea responsabilă în cadrul căreia se elaborează, prin coordonare cu autoritatea centrală de metrologie, documentul în cauză.*

(7) *Cerințele stabilite în documentele normative prevăzute la alin. (2)–(5) din prezentul articol sînt executorii pentru persoanele fizice și juridice care activează în domeniile de interes public specificate la art. 11 alin. (1), în conformitate cu prevederile prezentei legi.*

(8) *Documentele normative se elaborează în baza legislației naționale, în conformitate cu recomandările Organizației Internaționale de Metrologie Legală și cu directivele europene în domeniu*”.

Pentru a înțelege importanța utilizării unui taximentru, trebuie să apelăm la legislația europeană în acest domeniu.

- **DIRECTIVA 2014/32/UE A PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI A CONSILIULUI din 26 februarie 2014 privind armonizarea legislației statelor membre referitoare la punerea la dispoziție pe piață a mijloacelor de măsurare<sup>1</sup> prevede clar că „Statele membre ar trebui să impună, ca normă generală, controlul metrologic legal. Dacă se impune controlul metrologic legal, se utilizează doar mijloacele de măsurare care respectă cerințele comune de performanță”.**

<sup>1</sup><https://eur-lex.europa.eu/legal->

[content/RO/TXT/?uri=uriserv%3AOJ.L\\_2014.096.01.0149.01.ROM&toc=OJ%3AL%3A2014%3A096%3ATOC](content/RO/TXT/?uri=uriserv%3AOJ.L_2014.096.01.0149.01.ROM&toc=OJ%3AL%3A2014%3A096%3ATOC)

# S.C. „INFORM-EXPERT” S.R.L.

MD-2002, Republica Moldova, mun. Chișinău, str. Muncești, 255, of. ,c/f 1011600043318, tel.022527036

„Un mijloc de măsurare trebuie să asigure un înalt nivel de protecție metrologică, astfel încât toate părțile interesate să poată avea încredere în rezultatul măsurătorii și trebuie să fie proiectat și fabricat la un înalt nivel de calitate în ceea ce privește tehnologia metrologică și siguranța datelor de măsurare”.

Prezenta directivă se aplică mijloacelor de măsurare definite în anexele, și anume **taximetrele** (MI-007).

Directiva stabilește că „taximetru este **un dispozitiv care funcționează împreună cu un generator de semnal (1), formând împreună cu acesta un instrument de măsurare.**

Acest dispozitiv măsoară durata, calculează distanța pe baza unui semnal generat de generatorul de semnale de distanță. Suplimentar, el calculează și afișează prețul care trebuie plătit pentru cursă pe baza distanței calculate și/sau a duratei măsurate a cursei”.

„Verificare metrologică legală” înseamnă **controlul capacității unui mijloc de măsurare de a realiza măsurători conform domeniului său de aplicare, pentru considerente de natura interesului public, sănătății publice, ordinii și siguranței publice, protecției mediului și a consumatorului, colectării taxelor și impozitelor și corectitudinii tranzacțiilor comerciale”.**

„Producătorul taximetrului trebuie să specifice condițiile de compatibilitate între taximetru și generatorul de semnal de distanță”.

➤ Putem să apelăm și la legislația României.

Art. 1<sup>1</sup> din **Lege privind transportul în regim de taxi și regim de încheiere nr 38 din 28.01.2003**<sup>2</sup> stipulează că, „**aparat de taxat - aparat cu funcții metrologice și fiscale**, compus dintr-un taximetru și un aparat de marcat electronic fiscal, care, montat la loc vizibil pentru client, calculează și afișează prețul de plată, emite un bon client la sfârșitul cursei și memorează datele privind activitatea taxiului, în scopul supravegherii sale fiscale. Aparatul de taxat trebuie să emită și alte documente, conform reglementărilor în vigoare și prevederilor prezentei legi”

Art. 45 prevede „ (2) Taximetrele aflate în utilizare **se supun controlului metrologic legal** de către Biroul Român de Metrologie Legală, conform reglementărilor metrologice în vigoare. Prima verificare metrologică se efectuează imediat după instalarea pe taxi a aparatului de taxat, ocazie cu care se eliberează buletinul de verificare metrologică”.

Rezumând cele menționate, putem spune că proiectul propus spre examinare conține neclarificări esențiale, contravine legislației în vigoare din RM și din Uniunea Europeană și încalcă grav interesele statului, ca și consumatorilor finali.

**Administrator**

**SRL „Inform –Expert”**